27. številka. Ljubljana, v petek 4. februvarja 1898. XXXI. leto.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznika, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira.
Za oznanila plačuje se od štirstopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.
Upravništvu naj se blagovoljo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.
Telefon št. 34.

Poezija in proza.

Pr. slavno vredništvo „Slov. Naroda“ v Ljubljani. Temeljem §. 19 tisk. zak. Vas uljudno pozivljem, da glede na Vaš članek „Poezija in proza“ v listu z dné 1. februvarja objavite na po zakonu zapovedanem mestu naslednji popravek:

Ni res, da sem pri spravnem posvetu dné 5. januvarja 1898 rekel, da po mojem mnenju razdružujejo stranki samo tri vprašanja, namreč legalizacija, višja dekliška šola in pa gledališče.

Res je marveč, da sem rekel, da so doslej v deželnem zboru kranjskem edino le navedene tri konkretne točke razdvajale stranki, da se pa načelna nasprostva mej strankami ne bodejo rešila v deželnem zboru

Ni res, da sem rekel, da je katoliško-narodna stranka pripravljena za gledišče vse storiti, kar bi narodna stranka zahtevala.

V resnici sem le rekel, da je katoliško-narodna stranka glede podpore slovenskega gledališča pripravljena pogajati se z narodno stranko in osigurati slovenskemu gledišču primerno deželno podporo.

Ni res, da sem govoril „nekako ironično“, ko sem na dr. Tavčarjevo opombo odgovoril, da bode v deželnem odboru ostala varovana posest obeh strank.

V Ljubljani, dné 2. februvarja 1898.

Dr. Ivan Šušteršič
državni poslanec.

Ta popravek dokazuje, da je bilo naše poročilo o zborovanju posredovalnega odseka istinito. V deželnem zboru so samo tri prepirna vprašanja; prepir o načelih se pa itak ne bode dognal v deželnem zboru! Prav, ali potem naj nam pa dr. Šusteršič pové, čemu naj ima sloga v deželnem zboru toliko važnosti, da se še celo on za njo poteguje, on, ki je nekdaj hotel pri nas igrati Kristusa v tem polju! Gledé slovenskega gledišča gospod doktor retirira! Mož se je prenaglil, ali je pa preveč zanašal se na pečat tajnosti. Žali Bog, premalo je poznal „Slovenca“, no pa si ve pomagati: sedaj ko je za tajnost namenjena obljuba v javnost prišla, se pa junaško dementuje! Kaj tacega smo tudi pri drugih prilikah doživeli; zatorej se z gospodom doktorjem ne bodemo prepirali. Istotako ne z njegovim glasilom, s poštenim in lojalnim „Slovencem!“ Kar je ta list v svojem včerajšnjem uvodnem članku izbruhnil, tega bi se morali še celo Povše, Papež in Kalan sramovati. Ti trije gospodje so bili navzoči pri dotičnem posvetovanju, in mi jih pozivljamo, da naj se izreko, kdo izmed njih je v imenu stranke kake ponudbe stavil, in kdo izmed njih je dobil od strankinega vodstva ukaz, da naj stavi kake ponudbe. Z resnico na dan, če ste poštenjaki, in če hočete, da bode spodoben človek v prihodnje z vami še občevati mogel! Je-li govoril Papež v imenu stranke? ali Povše? ali Kalan? Ne silimo vas h prisegi, ali kot pošteni možje nam odgovorite: se li niste izjavili vsi trije, da govorite za svojo osebo in da svojega kluba, ki se o ničem še ni posvetoval, tudi o ničem vezati nočete in ne morete?

Odposlanci narodnega kluba so se po včerajšnjem „Slovencu“ pri posvetovanji mešetarskega odseka netaktno in robato obnašali. Tudi ta je lepa! No pa to ni naša stvar, nego stvar je to dotičnih gospodov! Naj napravijo kar hočejo, samo nekaj jim svetujemo: če se še kdaj podajo k kakemu posvetovanju omenjenega odbora, naj zahtevajo, da se vodi zapisnik, v kojega naj se vestno vse zapiše, kar bodo klerikalni gospodje govorili. Pa bi morda še tak zapisnik ne preprečil, da bi gospodje svoje besede pozneje zopet ne snedli! Poznamo jih predobro!

Vseslovanski dijaški shod na Dunaju.

(Izviren dopis.)

Na Dunaji, 2. februvarja.*)

Najsijajnejši dokaz, kako da peša in hira nemška politika na Češkem in Avstrijskem sploh, „pessimum argumentum“, da je postopanje zagrizenih naših nasprotnikov zdrave krvi in barve, so zadnji pojavi, najnovejše gibanje mej nemškim dijaštvom v Pragi. Saj je dejstvo, da se je preneslo takorekoč pozorišče političnih dogodkov na vseučilišča, kjer naj bi se gojila le veda in znanost, dovolj nenavadno ter bije staremu pravilu, da se naj dijak navdušuje le za svoje ideale in nikari ne vtika v dnevna politična ali bodisi katerakoli vprašanja, naravnost v obraz. Dan danes sicer ima nemško dijaštvo tudi še ideale, pa žalibog nam mej temi ni iskati nikogar drugega nego znanega burševskega „meteora“ Wolfa, kateri je prav za prav tisti zajec, ki tiči za plotom vsega nezdravega in pretiranega gibanja mej nemškimi dijaki. Njegovi jedini dobri strani, namreč vzgledno urejeni agitaciji, nam je tudi pripisovati, da sega to gibanje čez Prago, čez meje Češkega in prehaja na vsa druga učilišča, kjer se goji mej ondotnimi burši „das deutsche Lied“.

No in ravno na našem vseučilišču dunajskem, kjer so se komaj polegla v poslednjih mesecih prošlega leta hudo poostrena nasprotstva, kažejo se zadnji čas jasni refleksi praških dogodkov. Soglašujé z litomeřskimi resolucijami namerava tudi tukajšnje nemško dijaštvo uprizoriti strajk, prenehati z obiskom predavanj in na ta način demonstrovati zoper vlado, ki je z znano prepovedjo postrigla peruti izzivajočim praškim buršem.

Vzpričo te eventualitete smatralo si je dunajsko slovansko dijaštvo v neizogibno akademično dolžnost, da se odločno zoperstavi taki zlorabi dunajskega vseučilišča, kjer mi Slovani sicer le „gostujemo“, vendar v številu skoro nič ne zaostajamo za nemškimi dijaki. Vzpričo te eventualitete, pravimo, sklical se je torej vseslovanski dijaški shod, najnovejši in eklatantni pojav lepe vzajemnosti mej dunajskimi slovanskimi visokošolci.

Ker rektor Toldt radi malenkostnih pretvez ni dovolil shoda na vseučilišču, vršil se je v „Resourci“, kamor je okoli 2. ure popoludne dospelo blizo 400 slovanskih dijakov. Policiji izbilo se je s spretnim arangementom vsako sredstvo prepovedi iz rok in se je shod ob določeni uri pričel s tem, da so navzočniki izvolili Slovenca stud. jur. Konrada Voduška predsednikom, Hrvata stud. jur. Vranjicana podpredsednikom shoda.

Prvi dal je prečitati po kratki zahvali na častni izvolitvi resolucijo v vseh slovanskih jezikih in oddal, otvorivši debato, Čehu stud. phil. Vojti Břečki besedo k resoluciji.

Govornik je v kratkih, zelo jedrnatih in mestoma z velikim navdušenjem vzprejetih besedah, govoril o pomenu in namenu shoda, omenjal v kratkem politične razmere na Češkem, ožigosal brezsmiselno postopanje nemških buršev in naglašujé, da današnji shod nima nikakoršnega namena, izzivati nemškega dijaštva, povdarjal le, da mi Slovani odločno protestujemo zoper strajk na dunajskem vseučilišču.

Na to je predsednik Konrad Vodušek, oddavši predsedstvo podpredsedniku, v daljšem, jako temeljitem govoru priporočal resolucijo. Dejal je, da naj delajo in vprizarjajo nemški burši na praškem vseučilišču karkoli jim drago. Tu na Dunaju pa, kjer posluša nad 1700 Slovanov predavanja, o kakem štrajku niti govora ne more biti. Saj ima naša „Alma mater“ še drugačno lice, nego misli Wolfova armada v Pragi, saj še vendar ne veje na našem vseučilišču tista Slovanom strupena Schönererjeva sapa. Če bi se torej tukajšnji nemški dijaki res odločili za štrajk — gotovega se ne ve še ničesar — zahtevajmo mi Slovani, odgovarjaje na to nemško solidarnost, s pravo slovansko vzajemnostjo, da štrajk ne sme imeti drugih posledic, nego zasluženo kazen za udeležence štrajka.

Za njim govoril je raz galerijo Hrvat Poparić, teolog, v vznesenih besedah k slovanski ideji, ožigosal nemško brutalnost in končal svoj lepi govor z besedami: „Quousque tandem abutere Tevto Wolf patientia nostra?“

Rus stud. phil Vergun, ki se je na to oglasil k besedi, vzbujal je navzoče, naj se ne samo pri tej priliki, marveč vedno shajajo v skupnem prijateljstvu, ker je vzajemnost mej dijaki zelo važnega pomena.

Slovenec tehnik Šega pripovedoval je za njim o dogodkih na dunajski tehniki in izrazil v imenu tehnikov popolno solidarnost z drugimi vseučiliščniki.

H koncu oglasil se je za besedo še navdušeni Hrvat Šmid-Jugović ter vzbudil mej udeleženci s svojim govorom tolko navdušenost, da so resolucijo, katero je potem predsednik dal na glasovanje, vzprejeli jednoglasno. Glasi se tako-le:

Resolucija,

sklenjena pri vseslovanskem dijaškem shodu na Dunaju, dne 1. svečana 1898.

„Slovansko dijaštvo vseh dunajskih visokih šol odgovarja soglasno na postopanje in na teženje nemškega dunajskega dijaštva v najnovejšem času sledeče:

I. Nikakor ne jenjamo obiskovati predavanj, kar nameravajo storiti nemški tukajšnji dijaki v slučaju, da se začasna prepoved, s katero je praško policijsko ravnateljstvo prepovedalo nositi javno vsakojake društvene, torej tudi nemško-burševske znake, ne prekliče v najkrajšem času.

II. Obratno, mi kar najodločnejše protestujemo zoper nameravani štrajk, in sicer iz teh-le uzrokov:

a) Prepoved društvenih znakov smatrati nam je povsem nedovoljnim povodom za štrajk, ker se taista ne nanaša samo na nemška burševska, marveč tudi na vsa druga nenemška in nedijaška društva.

b) Prepričani smo, da bi se radi nameravanega štrajka nikakor ne bi preklicala prepoved, pač pa nam bi se zaprle visoke šole ter bi se na ta način hudo oškodilo vsoljno dijaštvo.

c) Nameravani štrajk nikakor ne soglaša z značajem dunajskih visokih šol, katere niso izključno nemška last, marveč v isti meri spadajo tudi drugim v tostranski državni polovici zastopanim narodnostim, katere sploh še nimajo samosvojih visokih šol ali vsaj ne v zadostnem številu.

III. Slovansko dunajsko dijaštvo nujno po-

*) Zakasneno radi nedostajanja prostora.

zivlje akademične oblasti vseh tukajšnjih visokih šol kakor tudi naučno ministerstvo, da nam vse pravice, ki nam, z nemškimi dijaki povsem ravnopravnim akademičnim meščanom pristojajo, zajamčijo v vsakem oziru in z vsemi sredstvi in da z energičnimi, zavednimi in pravočasnimi koraki preprečijo vsakojako zlorabo dunajskih visokih šol v strankarske, nemško-narodnostne (nacijonalne) namene."

Po vzprejemu resolucije, ki se odda na rektorate v latinskem in francoskem jeziku, zahvalil je predsednik udeležence na veliki pozornosti pri shodu in njega mnogobrojni udeležbi ter povabil navzoče, naj v znamenje slovanske vzajemnosti, ki se je danes tako sijajno izkazala, zapojó „Hej Slovani" in s tem zaključijo današnji shod. × × ×

Sprava na Kranjskem.*)

Gospod urednik, ali ste že kdaj videli, da je kdo hišo zidal, začenši s streho? Hišo miru in sprave zidate. Vsak bi dejal: večina slovensko mislečih ljudij na Kranjskem se naj poprej odloči za spravo, potem imate fundament in že nekaj zidovja in potem se šele ugiba, kako se bo to zidovje zvezalo in kako pokrilo, da prestane vsaj jedno normalno dobo zasedanja dež. zbora. Način tega vezanja ugane potem vsak petošolec; škoda je za možgane poslancev, ki se s to aritmetiko pečajo, kakor da bi že sprava v redu bila, škoda za papir in za tisek. Vsak petošolec namreč ve, da je naša klerikalna stranka le mali del velike, svetovne, takozvane konservativne stranke, obstoječe iz hirarhije katoliške cerkve, plemenitaštva — velicega posestva ter višje birokracije. Ta naša klerikalna stranka se ne more zaradi te „fike" sveta, zaradi Kranjske, naši narodni stranki in vsemu narodu dosti premeniti. Ona sicer zamore, kjer je v manjšini, z vsemi sredstvi delati na to, da pride do nadvlade in se zamore tudi malo kot liberalno demokratinjo hliniti, tudi se zamore goreti v narodnostnem navdušenju, ali glavna stvar je isti: pridobiti vsa gmotna in duševna sredstva pod svojo oblast, da ima moč nad druzimi stanovi v svojih rokah. Naši fantje, ki so malo v socijologijo ali le v zgodovino pogledali, to že tudi vedó.

Vprašanje tedaj ne more taki stranki nasproti biti, kako se spraviti; samo ob sebi je umevno, da se mora naša stranka v slučaju sprave popolnoma klerikalni podvreči. Kdor tega še danes ne razume, temu se mora povedati, kar tudi vsak petošolec ve, da katoliški duhovnik sploh, in tudi mali kranjski, ni sam svoj gospodar; on je ud velikega organizma hirarhije naše cerkve; nima familije, ki bi ga vezala na ta zemeljska tla, da svojim otrokom dobro postelje. Ud je one velike familije, ki ima svoje velikansko premoženje, in njega ne bo nikdar, dokler je pokoren, stradati pustila in katere ne more za pustiti, — če neče biti proklet. Tedaj lahko vsak petošolec napravi račun: puške stran! — Nobenemu teh fantov ne pride na misel, da se lahko tudi tako živi, da smo v nekem vprašanju jedini, v drugem se pa lahko zgrabimo, ker vsak ve, da tega klerikalci ne morejo dopustiti, ker je zanje vse važno in drugič, gospodarsko-politični boji niso šala, da se lahko kaj opušča; ti fanti vedo, da se za šalo še mačke ne ravsajo. Vedno je kak kos mesa predmet ravsanja. Kaj je ideal v bojih narodov, strank? — Dober kos kruha. — Torej ne toliko globokega razmišljavanja in računjenja; fantaziranje je, realne razmere pa so daleč stran takemu računarju!

Toliko v odgovor g. dr. Ferjančiču, ki se je nad mano jezil, ker sem protiven spravi s klerikalci. Bil sem to tudi leta 1874 in se nisem motil. Pomagati mu pa hočem, da kot nekov vodja kaj stvarnega povedati zamore in gospod urednik, dovolite mi, da začnem debato o tem, ali je vsa sigurnost dana po spravi s klerikalci, da se slovenski narod otme potujčenja. — To je principijalno vprašanje. Ljubimo svoj narod. Saj obogatel še noben ni v službi istega in tudi najboljši literati naši ne morejo povedati, da so si pripisali, ali kot poslanci pridobili precej premoženja; večina vsaj dela za „božjo milost".

Prvi sem, ki se udam popolnoma klerikalcem — in veliko veselja bi bilo mej njimi, ko bi to storil, kar je vsaj iz tega videti, da sem časih celo tedne, vsaj pa jedenkrat v tednu predmet razmišljavanja njihovih najboljših glav, in da prihajaj, moji spisi vsaj v kratkih stavkih v farovže, — ako mi kdo to, da se Slovenstvo reši potujčenja v varstvu katoliške hirarhije kot politične svetovne strake, razloži tako, da mu ne morem uiti.

Na tem polju imajo idealisti dosti prostora, tu se lahko sentimentalnost v najmilejšem baritonu oglaša. Podam nekaj črt že naprej: Vzemimo srednjo vek. Vzemimo, da je naš narod jako plodovite kraje vse Koroške, vse Štajerske jedenkrat imel v svoji lasti; vzemimo, kar se tajiti ne da, da ima zdaj, razven nekaj gorenjskih ter nekaj štajerskih dobrih plodovitih krajev, popolnoma v svoji oblasti po večjem le kraško ozemlje. Iz vseh dobrih krajev so nas Nemci in Lahi iztisnili. — Ta proces traje dalje. V Mariboru, v mestu sredi krasnih, plodovitih slovenskih krajev je sedež škofije. Veliko je tam duhovenstva in elita te škofije. Ali pa cerkev sili mariborsko ponemčeno prebivalstvo, da slovenske pridige posluša? Tako neroden tam nobeden duhovnik ni. V Mariboru se malo sliši slovenskih besed, in zakaj ne? Ker cerkev ne more po jezikih ločiti svojih udov, ker njen poklic v verskem oziru ni, rešiti narodnost svojih udov. V nobenem mestu na Slovenskem ni tako malo slovenskega gibanja, kakor ravno v Mariboru in tam v okolici že ni več na Mirni pri Spielfeldu meja; je že dalje dolj in že v našem času se je pomaknila.

Ali „konservativci" kot avstrijska politična stranka so vendar le večkrat se za to potegnili, da zmagajo v cislitvanski Avstriji slovanske manjšine vsaj v nečem, v uradu, v ljudskih šolah! — Res je. Slovani v Avstriji razven Čehov smo še bolj v prvih stopinjah zavedanja v tem oziru, da je treba več omike. Glasovali smo z istimi, ki so nam nekoliko bili pravični, ali tudi iz egoizma, ali vi aktivni politiki, državni poslanci, pa veste, da se je ta pravica le izkazala, ker se je glasov potrebovalo, da se je pa to borno Slovenstvo dostikrat v nemar puščalo v važnih vprašanjih, to tudi veste. Antisemitske nižjeavstrijske stranke mi celo ni treba omeniti; naštejem lahko druge slučaje. Zakaj to? Menda za to, ker prijateljstvo političnih strank ni odvisno od pravičnosti, ljubezni do svojega bližnjega, ampak življenje istih vodijo materijalne koristi, koristi gospodstva, premoči, prevlade.

Kaj šteje veliki avstrijski konservativni stranki to malo Slovenstvo? Nemštva je veliko, ga je tudi nekaj čez 50 milijonov zunaj avstrijskih mej; — principi te naše konservativne stranke so isti, kakor one na Nemškem. In Italijanstvo! Ali bo konservativna stranka, ali bo hirarhija katoliške cerkve Trst Slovencem pridobiti pomagala na račun tega, da si vse in tudi verne Lahe na glavo nakoplje?

Po milijonih štejejo tem možem ljudje, ne po deset tisočih. Tam na Nemškem je treba protestantizem udušiti, treba je jugoslovanske unijate na brzdi držati, da ne okužijo kaj o verskem oziru; razlogov dovolj, da se konservativna avstrijska stranka ne bo kar nič premišljala, Nemcem, Lahom, Madjarom na ljubo prepustiti to malo Slovenstvo svoji usodi. — Tlako delamo in tlačani dobimo časih kaj mesa, da se ne spuntamo, to je vse za malo dni, v drugih lačnih pa nam poka po trebuhu.

Pa Bog zna, če časovna ura ne kaže, da se bodo narodnostni prepiri, kolikor je to naravno mogoče, nazaj postavili in da se loči svet mej konservativce v gori navedenem pomenu ter v demokratstvo, socijalne velike stranke. Menda tudi tedaj mali Slovenci ne bodemo konservativcem dosti več, kakor „kanonenfutter". — Verjetno je, da se ve ves ta konservatizem zjedinje, da se upre navalu socijalističnega gibanja; vlade bodo stale kolikor možno in dolgo na strani istega; — nam Slovencem bi se zraven glede čuvanja naše narodnosti po vladni moči nemara dobro godilo, ako smo v tlaki tega konservatizma! — Pa, kaj pomaga vladno varstvo, če nemški narod, ki ima v vseh stanovih preveč ljudi, in Lah na drugi strani, če ta dva vendar le vkljubu temu svoje ljudi, svoj denar pošiljata, v naše dežele v nakup našega ozemlja! Z nemškimi planinci moramo roko v roki hoditi po konservativni stezi, ne smemo žaliti Nemcev, da z našo malo maso pripomoremo socijalizem pobijati; kdo se zraven zmeni za rešitev narodnosti? Pa smo gmotno ubog narod, treba nam sira nemških planinskih konservativcev. Pa, dokler še tega socijalističnega trušča ni, lahko s klerikalizmom bojkotiramo mej nami živeče Nemce, in nemško misleče ljudi! — Tam kjer je Slovenec v kompaktni masi, naš konservativci tega ne zabranjujejo, le v naših ponemčenih mestih so v tem drugačnih mislij. „Svoji k svojim!" S tem ustrašimo vse, zbegamo vse in čez noč je vse slovensko.

Dosti časa sem bil agitator. Poznam Štajersko, tam sem doma, poznam Kranjsko, čez 20 let živim v njej. Vem, da naš človek, in to vsak drugi, pri istem kupuje, ki ima boljšo robo za isto ceno in vem, da narodnostno vprašanje kmeta od meščana ne loči. Vem pa tudi, da je boljše, si prijateljev mej ponemčenci, mej Nemci v socijalnem življenju pridobiti, kakor tudi v njem biti ž njimi v sovraštvu. Odkrha se tako ost, zabranjuje se združevanje, ekskluziviteta tega narodnega nasprotnika in petje, plesi, mladina čudeže delajo v sprijaznenju. Poglejte v Krško, Novo mesto in druga prej celo ponemčena mesta! — Mi nismo Čehi ne po številu, ne po omiki, ne po bogastvu, — ti so vkljub konservatizmu postali močni — prav ubogo, dasi nadarjeno, majhno ljudstvece smo; „z vsemi sredstvi" do večje omike, večjega blagostanja, nam mora biti parola; — ali v spremstvu konservativne svetovne stranke smo prej pogoltnjeni, kakor če rečemo: pomagajmo si sami, kakor Čehi. Meščanstvo naše naj postane povsod po Slovenskem po večjem, kakor razun Kočevja na Kranjskem, narodno — in trda smo kost v žrelu potujčenja in čila avantgarda druzega jugoslovanstva. K temu vodi krepko duševno življenje, ki je brez boja nemogoče; bitri koraki do večje omike vsaj vodilnih posvetnih stanov in to z vsemi sredstvi. Pokornost, ponižnost, slepo robovanje nas ne vodi k temu in le kot duševni in gmotni reveži zamoremo to biti in le kot taki složni s konservativci svetovne navedene stranke. Kaj mara ista za ljudstvo, katerega glasovi so za njo dobri kup, ali celo zastonj!

Ali kdo zamore vsakega Slovenca prepričati, da je le v tem znamenju robovanja konservativni svetovni stranki rešitev in kdo zamore uzdati gospodarskih bojev, v katerih narodnost ne pomenja nič! Ustvarite univerzo po svojih miroljubnih tendencijah, dajte same jezuite kot gimnazijalne učitelje na naše gimnazije — preprežite vso deželo z Cistercijanci, Lazaristi, Jezuiti, in Bog zna kakšni — isti, vzemite ljudsko šolo posvetnim ljudem, vzemite kruh familjarnim ljudem in makari postavite klerike na justična mesta; slovenski narod Vam bo pokazal, da je tudi Trubarja rodil!

Dr. Slajnc.

*) Prijavljamo ta članek na izrečno zahtevanje gosp. pisatelja, kateri se je tudi podpisal. Odgovornost za njegova izvajanja prepuščamo njemu, zahtevanega priobčenja pa mu nismo mogli odreči že zategadelj ne, ker je bil v jednem prejšnjih, pod tem zaglavjem priobčenih člankov direktno prijet.

V Ljubljani, 4. februvarja.

Izpremembe jezikovnih naredb. O pogajanju ministerskega predsednika Gautscha z mladočeškimi poslanci glede izpremembe jezikovnih naredb poroča glasilo dr. Engela „Hlasy od Blanika" sledeče: Baron Gautsch je mladočeškim zastopnikom sporočil, da hoče pojem jednakopravnosti postaviti na princip večine prebivalstva v občinah in okrajih, da se bode tikala obveznost znati dva jezika samo sodniških in konceptnih uradnikov, ter da se rok, do katerega bode treba jezika znati, odloži na poznejši čas. Nato so odgovorili Mladočehi: Označeno izpremembo § 7. prvih jezikovnih naredb in sporočeno omejitev drugih naredb za Češko bi člani parlamentarne komisije, kar se njegove osebe tiče, smatrali za sprejemljivo, ako bi se sprejela za te izpremembe in omejitve popolna jednakopravnost in popolna pariteta pri vseh c. kr. uradih na Češkem za podlago. Parlamentarna komisija je pripravljena, da priporoča sprejem označene izpremembe v principu, ako se poprej tudi Nemci izrazijo za tako izpremembo ter stopijo s Čehi v zaupen razgovor.

Kandidaturo princa Jurija za krečanskega guvernerja podpirajo, kakor se poroča sedaj, Rusija Francija in Anglija; Nemčija, Avstro-Ogerska in Italija se še niso izjavile, a ostanejo brržčas neutralne, ker direktno niso interesovane. Voditelj diplomatskega delovanja v tej točki je francoski poslanik Cambon, ki uživa na turškem dvoru posebno priljubljenost. „Hamburger Nachrichten" pišejo, da bo treba sultana siloma primorati, da se uda, ter namigujejo, da bi bila v ta namen demonstracija ruskih in angleških ladij pred Carigradom najprimernejše sredstvo.

Dalje v prilogi.

Internacijonalni značaj Dreyfusove afere. Za nemško vlado se je oglasila tudi italijanska ter izjavila, da ji ni Dreyfus izdal ničesar. Kodanjska „Aurore“ pa sporoča, da je dejal ruski car svoji suiti: Strašna je misel, da je bil v francoski armadi častnik, ki je izdal svojo domovino, toda še strašnejše je misliti, da je obsojen ne dolžen človek. Revizije procesa se morejo na Francoskem braniti le iz strahu, da se izkaže zmota. Radi te carjeve izjave je bil ruski vojaški pooblaščenec general Friedricks že pri Faureji. Ako ni izdal Dreyfus tajnosti niti Nemčiji, niti Italiji, niti Rusiji, komu jih je pa potem izdal?

Italijanska zbornica se bavi že več dnij s kraljevskim dekretom, po katerem se žitna carina zniža od $7^1/_2$ na 5 lir. Prave opozicije si ne upa delati nihče, a govori vsakdo tako, da je debata brezkončna. Najbolj se vrti debata o tem, doklej naj se carina zniža. Kraljevski dekret določa 1. maj, kar je vsekakor prekratek rok, socijalisti se potezajo, da se carina za vedno odpravi, kar je spričo italijanskih financ nemožno, drugi so za 1. julij, aristokrati se pa tresejo za dohodke fiskusa. Mej tem pa narod dalje strada.

Iz občinskega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, 3. februvarja.

Seje, kateri je predsedoval župan Hribar, se je udeležilo 24 obč. svetnikov. Overovateljema zapisnika sta bila imenovana obč. svet. Plantan in Dimnik.

Župan Hribar je naznanil, da je olepševalni odsek izvolil svojim načelnikom obč. svet Šubica in njegovim namestnikom obč svet, dr. Požarja. Dalje je župan naznanil, da vsled osuševanja barja oziroma zožitve struge Ljubljaničine letos ne bo možno zgraditi Fran-Josipovega mostu. Za most je v hranilnici naloženih 75.000 gld Načrti so vsi pripravljeni in župan je mislil meseca februvarja stopiti s svojimi predlogi pred občinski svet in zahtevati kredita kacih 25.000 gld., katera svota bi bila še potrebna za zgradbo mostu in katera bi se dala pokriti iz blagajničnih preostankov lanskega leta. Ker je sedaj vprašanje o osušenju barja stopilo v nov štadij, je župan prisiljen, počakati s svojimi predlogi toliko časa, da se dožene osušenje barja, kar utegne morda dve leti ali celo tri trajati.

Predno je obč. svet prestopil na dnevni red, se je z nujnim predlogom oglasil obč. svet. dr Tavčar. Rekel je, da kakor znano, se je začela nemška visokošolska mladina na nečuven način vtikati v politiko, in hoče z nasilstvi preprečiti predavanja na vseučiliščih in na tehnikah. Dolžnost obč. sveta je, da slovenskemu in slovanskemu dijaštvu priskoči na pomoč in zato je govornik nasvetoval naslednji nujni predlog: „Mestni zastop Ljubljanski obsoja najstrožje izgrede, koje napravlja po brezvestnih političnih hujskačih zapeljana nemška vseučiliščna mladež, ter izreka vso svojo simpatijo slovanski vseučiliščni mladini, ki se mirno in možato poteguje za glavno svojo pravico nekaljenega pouka; od vlade pa z gotovostjo pričakuje, da ne bode s kapitulacijo ponižala se pred nezrelimi razsajalci, in da ne bode zaprla univerz, vsled česar bi ne samo mirno slovensko, in posebno tudi slovansko dijaštvo občutno škodo trpelo, temveč bi se tudi država pred olikanim svetom očrnila in osramotila. Gospodu županu se naroča, da o tem sklepu takoj pismenim potom obvesti gospoda ministerskega predsednika“.

Ko je obč. svet odobril nujnost, je obč. svet dr. Tavčar meritorno utemeljeval svoj predlog. Naglašal je, da je ob sebi umevno, da obč. svet ljubljanski v tem burnem času ne pozabi slovanskih in posebe slovenskih visokošolcev. Na dunajski univerzi je okrog 2000 slovanskih dijakov, ki imajo pravico do neskaljenega pouka. Obstrukcijonisti so nahujskali mladino, da je začela razsajati, in da je z nasilstvi spravila pouk v nevarnost. Mladini tega počenjanja še ni tako zameriti kakor tistim politikom, kateri so mladino zapeljali. (Klici: Profesorji so dijake zapeljali.) Ako Nemci nočejo predavanj obiskovati, je to njih stvar, in če hočejo imeti škodo, naj jo imajo. Slovansko dijaštvo je mirno storilo vse korake, da si zagotovi pouk. Proti njemu se je dvignilo vse nemško dijaštvo. Tej mladini, ki mirno in možato zastopa svoje interese, mora obč. svet izreči svoje simpatije, da jih ohrabri, vlado pa mora opozoriti, da naj nikar ne kapitulira, že ker bi to bilo na sramoto celi državi. Ako se visoke šole zapró, bi bilo naše dijaštvo oškodovano. Kako pride slovansko dijaštvo do tega, da izgubi morda cel semester, štipendije itd., kako pridejo stariši do tega, da se njih sinovom onemogoči študiranje? Razmere so take, da je ljubljanskega obč. sveta dolžnost nastopiti s primerno izjavo, da bodo slovenski dijaki vedeli, da so njega simpatije na njih strani, in da bode vedela tudi vlada, kako sodi o sedanjih razmerah na visokih šolah obč. svet ljubljanski.

Podžupan dr. vit. Bleiweis-Trsteniški se je pridružil v polni meri izvajanjem predgovornikovim in izrekel mnenje, da to ni zadosti, kar se nasvetuje. Nasilstva nemških buršev se bodo morda še večkrat ponovila. Ako je tako malenkostna stvar kakor je prepoved nositi v Pragi dijaške znake, vso nemško visokošolsko mladino zapeljala k nečuvenim izgredom, se zna to tekom let še večkrat zgoditi, zlasti če dijaki z nasilstvi jedenkrat dosežejo svoj namen, se bodo škandali ponavljali in škodo bode imelo slovansko dijaštvo. Z ozirom na to je dolžnost obč sveta nasvetovati vladi sredstva, kako more naše slovensko dijaštvo obvarovati vsake škode. Zdaj je menda pravi čas, da se zopet potegne slovenski narod za že tolikrat zahtevano pravno in filozofično akademijo. Ako bo naša mladina doma študirala, ne bo izpostavljena surovostim nemške mladine in bo tudi materijalno lagije izhajala, kakor v tujih mestih. Govornik je nasvetoval dostavek resoluciji dr. Tavčarja, s katerim zahteva obč. svet, daj vlada nemudoma stori vse kar treba, da se ustanovi v Ljubljani pravna in filozofična akademija.

Obč. svet. dr. Krisper se je čutil poklicanega izreči svoje veselje, da je dr. Tavčar spoznal, kako nevarno je nemštvo. Dalje je rekel, da so v Gradci neznosne razmere — ker se slovenski dijaki ne samo na vseučilišči, ampak tudi zunaj vseučilišča vojskujejo in se izjavil proti predlogu dr. vit. Bleiwisa, naj se zahteva pravna in filozofična akademija, češ to ne spada v sedanjo organizacijo, naj se torej zahteva vseučilišče, ni treba, da se takoj ustanové vse fakultete. Dovolj je, da se ustanovita vsaj pravna in filozofična. Ti dve se lahko ustanovita vsak dan, a ker že imamo bogoslovnico, bi imelo vseučilišče lahko koj v začetku tri fakultete. To ni utopija, ampak lahko izvedljiva zahteva.

Občinski svet. dr. Požar je naglašal, da so predgovorniki vsem iz srca govorili, in da je dobro, da je ta stvar prišla na dnevni red v obč. svetu, upati pa je tudi, da pride na dnevni red tudi v dež. zboru. Čas za to je jako ugoden. Dunajska in graška univerza bodeta slovensko univerzo gotovo z veseljem pozdravili. Pred nemškimi razgrajači trepečejo profesorji, trepečejo rektorji in trepeče policija. Nemci se bojé poslovanjenja. Če znajo kaj logike, porekó Slovencem: vzemite svoje dijake domu, se vsaj nam ne bo bati poslovanjenja. Ali je to pravica, da ves jug nima vseučilišča, da je jugu namenjena univerza v Gradcu, ne v Ljubljani, ki je naravno središče? Na dunajskem in na graškem vseučilišči je itak preveč dijakov. Na Nemškem imajo mala mesta slavna vseučilišča. Teh sicer ne obiskuje na tisoče dijakov, a vzlic temu uspevajo izborno, ker so dobro organizovana. Slovensko vseučilišče je potrebno, njega ustanovitev je izvedljiva. To je točka, v kateri smo menda vsi jedini, vse slovenske stranke in pritrditi nam mora tudi nemška stranka če je patrijotična. (Klic: Nemška stranka nas nič ne briga).

Obč. svet. dr. Tavčar je rekel, da se strinja s predlogom podžupana dr. vit. Bleiweisa. Če hočemo v Ljubljani vseučilišče imeti, mora biti ta zavod s slovenskim učnim jezikom in se mora to v predlogu izrečno povedati Na to kar je dr. Krisper rekel, se mu ne zdi vredno odgovarjati. To so opomnje, katerih dr. Krisper pri nobeni priliki opustiti ne more. Stvar, za katero se gre, je prevažna, da bi pri taki stvari reagoval na neslanosti, a dr. Krisper naj si nikar ne domišlja, da je morda govornika ugnal, kajti to, kar je dr. Krisper povedal, je govornik že neštevilnokrat čital v dr. Krisperjevem glasilu.

Podžupan dr. vit. Bleiweis-Trsteniški se je izrekel za to, da se njegov predlog spremeni tako, da se zahteva vseučilišče, na kar je obč. svet nujni predlog dr. Tavčarja soglasno odobril in takisto dodatni predlog dr. vit. Bleiweis-Trsteniškega, s krterim se zahteva ustanovitev vseučilišča s pravno modroslovno in bogoslovno fakulteto s slovenskim učnim jezikom v Ljubljani.

Obč. svet. Senekovič je nujno predlagal, naj se takoj določijo cene za uvedenje električne razsvetljave v dež. gledališči. Dežela bi eventuvalno uvedla električno razsvetljavo, kakor plinovo. Ker zboruje zdaj dež. zbor, je stvar nujna. Plin velja povprek pri vsaki predstavi 18 gld., isto število električnih lučij bi veljalo 22 gld. Pri plinu se že pri užiganju mnogo izgubi, povrh je nevaren in prouzroča veliko vročino. Direktorij mestne elektrarne predlaga, naj se pri porabi do 600 hektovatov elektrike dovoli popusta do 20%, pri porabi nad 600 hektovatdv pa 25% popusta, tako da bi torej razsvetljava povprek veljala 18 gld. 20 kr., a bi bila dosti boljša in ugodnejša, kakor plinova. — Sprejeto.

Župan Hribar je naznanil, da mu je mej sejo došel naslednji telegram z Dunaja:

„Nemški burši s silo izganjajo z vseučilišča slovanske dijake, katerim grozi nevarnost. Rektorat in ministerstvo jih ne ščitita. Prosimo zaščite. — Slovanski odbor.“ (Silna senzacija.) Z ozirom na to brzojavko je prosil župan dovoljenja, da prej sprejeti sklep takoj naznani brzojavnim potom ministerskemu predsedniku in naučnemu ministru. Obč. svet je temu soglasno pritrdi, na kar se je odposlala ministerskemu predsedniku in naučnemu ministru naslednja brzojavka: „Ich beehre mich Euere Excellenz ergebenst zu benachrichtigen, dass der Gemeinderath der Landeshauptstadt Laibach in seiner heutigen Sitzung einstimmig den nachstehenden Dringlichkeitsantrag angenommen hat: Der Gemeinderath der Landeshauptstadt Laibach verurtheilt auf das allerschärfste die Exzesse, welche von den durch gewissenlose politishe Hetzer verführten deutschen Hochschülern verübt werden und steht mit allen seinen Sympathien auf Seite der Hochschüler slavischer Nationalität, welche sich ruhig und mannhaft für ihr wichtigstes Recht des ungestörten Unterrichtes einsetzen. Der Gemeinderath erwartet seitens der kaiserlichen Regierung, dass sich hochselbe durch Capitulation vor den unreiten Exzedenten nicht erniedrigen und die Hochschulen nicht schliessen werde, weil dadurch nicht nur die slavischen, beziehungsweise slovenischen Hochschüler ohne jedes Verschuiden empfindlichen Nachtheil erleiden würden, sondern auch die staatliche Gewalt vor der gebildeten Welt compromittirt wäre. Zugleich gibt der Gemeinderath seiner Anschauung Ausdruck, dass dergleichen Vorfällen hinkünftig — insoweit slovenische Hochschüler in Frage kommen, — am besten dadurch vorgebeugt werden würde, wenn die kaisorliche Regierung die Errichtung einer slovenischen Universität mit theologischer, philosophischer und juridischer Facultät beschliessen und das hiezu Erforderliche mit aller Besschleunigung veranlassen würde — Ivan Hribar, Bürgermeister der Landeshauptstadt Laibach.“

Obč. svet. Plantan je poročal o prošnji hišne posestnice Marije Czerny za priznanje odškodnine v stavbenih zadevah in predlagal, naj se prošnja odkloni, ker iz aktov ni razvideti niti najmanjša krivica, katera bi se bila prositeljici zgodila, in naj se protestuje proti očitanju, da je mestni magistrat postopal protizakonito.

Obč. svet. Krisper je predlagal, naj se pretest iz sklepa pusti, proti čemur se je izrekel obč svet. Plantan, ki je soglašal z županom Hribarjem, da magistrat obvesti Marijo Czerny o rešitvi nje vloge in v rešilu protestuje proti rečenim očitanjem. — Sprejeto.

Obč. svet. Plantan je poročal o rekurzu Karoline Treo proti odloku glede naprave žlebu pri njeni hiši in je predlagal, naj se rekurzu ugodi. — Sprejeto.

Obč. svet. Plantan je poročal o pritožbi ml. Karola Tavčarja proti odloku radi naprave železne ograje mej njegovima hišama na Marije Terezije cesti in je predlagal, naj se odkloni in naj se pozove oficijalni zastopnik mestne občine, ki je sestavil to pritožbo, naj ne zastopa zasebnih strank proti mestni občini, ker se s tem stavlja v nasprotje s svojimi dolžnostmi. — Sprejeto.

Obč. svet. dr. Stare je poročal o pravnega konzulenta poročilu v zadevi brezplačnega odstopa sveta za projektovane ulice ob Trpotčevem posestvu na Resljevi cesti in predlagal, naj magistrat prouči, če je že čas, da se zgradi cesta do Pristavskih ulic. — Sprejeto.

Obč. svet. Gogola je poročal o pritožbi Ane Lenčkove omožene Debevčeve proti razsodbi, s katero se jej je naložila globa radi nekega psa, ki ga ni naznanila in je predlagal, naj se pritožba odbije. — Sprejeto.

Obč. svet. Svetek je poročal o popravi sv. Martina ceste in je predlagal, naj se poprava sklene, troški pa naj ne smejo presegati 1050 gld. — Sprejeto.

Obč. svet. dr. Požar je poročal o oddaji mestnih tiskarskih del za prihodnje leto, za katera sta stavila ponudbi tiskarja Klein in Millitz, in je predlagal, naj se dela oddajo A. Kleinu. — Sprejeto.

Obč. svet. Plantan je poročal o premembi § 7. navodila za oskrbovanje loterijskega posojila in z njim združenega amortizačnega zaklada in je predlagal, naj sme župan v porazumljenju s finančnim odsekom denar nalagati tudi pri drugih zavodih. ne samo kakor je bilo doslej določeno pri kranjski hranilnici. — Sprejeto.

Obč. svet. Plantan je poročal o prizivu Ivana Godca na Židovski stezi, kateremu se je odreklo naknadno stavbeno dovolilo, in predlagal, naj se pritožba odkloni.

Obč. svet. Trček je predlagal, naj se da Godcu zahtevano dovolilo, obč. svet. dr. Krisper, naj se da za jedno leto.

Po daljši debati, katere so se udeležili župan Hribar, obč. svetniki Trček, dr. Krisper Požar, dr. Stare, Šubic, Pavlin, in poročevalec Plantan, kateri je konstatoval, da je obč. svet. dr. Krisper pri tej stvari interesovan in navajal, da se Godec iz same trme ni menil za noben nasvet in nalašč in namenoma ni izvršil magistratovih naročil, je občinski svet vzprejel odsekov predlog.

Obč. svet. Zabukovec je poročal o prizivu lastnikov psov v Vodmatu proti plačevanju pasje takse za l. 1897 in je predlagal, naj se odkloni. — Sprejeto.

Obč. svet. dr. Požar je poročal o prošnji Eislauf Vereina, da se podaljša najemna doba do l. 1910 in je predlagal, naj se preko prošnje preide na dnevni red. — Sprejeto.

Obč. svet. Dimnik je poročal o uredbi „Zvezde“ in je predlagal razne olepšave, za katere naj se dovoli znesek 512 gld. 6 kr. — Sprejeto.

Končno je obč. svet. Škerjanc stavil naslednjo interpelacijo:

V zadnji seji občinskega sveta smo slišali, da je naš kolega g Turk prevzel napolnitev mestne ledenice na klavnici z ledom. Zagotovil nam je vsem navzočim, da začne koj drugi dan z delom. Pričel je čez nekaj dni led voziti ali nebal je koj

drugi dan, tako da so ga mestni delavci, kateri so mislili, da bode še nadalje vozil, tri dni brez vsacega dela čakali, in šele ko so uvideli, da g. Turka le ni več z ledom, so se pomaknili k drugemu delu. Povedati pa moram tudi, da je bilo dovolj dobrega ledu dobiti; dokaz temu je, ker je g. Turk g. Fröliha ledenico napolnil. — Gospod Turk — kakor je znano — se je po gostilnah velikokrat že togotil in jezil na mestno „birtšaft“ z opazkami, da so „vsi z rotovža za spoditi ali pa za postreliti“. Kako se bo g. Turk kot mestni oče opravičil, ko prevzetega dela še ni spolnil, ampak naredil mestu prvo škodo s tem, da so se mestni delavci tri dni po klavniških prostorih brez vsacega dela prekladali, drugo škodo pa s tem, ker najbrž ne bo v Ljubljani več ledu dobiti? Kje pa je zdaj tisti dobri gospodar, ki bi rad ves rotovž prekucnil? Ali se ne boji troškov, če bodemo morali led z Gorenjskega ali Koroškega naročiti? Mislim, da bode to veliko upitja napravilo po mestu, ako se to zgodi. Poprašati pa moram vendar gosp. župana ali bo to škodo trpela občina ali g. mestni oče, kateri je sicer tako velik in pravičen.

Na to interpelacijo, katera je obudila občno senzacijo, je župan Hribar odgovoril, da je bilo Jož. Turku oddano dovažanje ledu, ker je bil najcenejši ponudnik. Ko je prevzel Turk dovažanje, je bil na razpolago dober led, meseni led, in Turk ga je tudi vozil, a ne v mestno ledenico, ampak v privatne ledenice. (Klici: Škandal! Lep poštenjak!) Ker v pogodbi ni nič rečeno glede povrnite škode, jo bo morala skoro gotovo nositi občinina, ki bo morala najbrž led od drugod naročiti ali ga pa umetne izdelovati. (Novi izrazi občne indignacije.)

Obč svet. Mally je interpeloval zakaj na mesarskem mostu še niso napravljene obločnice, kakor je bil sklenil obč svet, na kar je župan Hribar izjavil, da odgovori v jutrišnji seji na to interpelacijo.

Ostale točke dnevnega reda se rešijo v seji, ki bo v petek 4. t. m.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. februvarja.

— (**Deželni zbor kranjski**) je imel danes jako živahno sejo. Posl. Hribar je namreč nujno predlagal: C. kr. vlada se nujno pozivlja 1.) odrediti takoj vse potrebno, da se začasno ustavljena predavanja na vseučiliščih in tehničnih visokih šolah na Dunaji in v Gradci zopet začno in redno nadaljujejo; 2) skrbeti za to, da bodo dijaki slovanske narodnosti na teh in na vseh drugih velikih šolah v državi neprikrajšano deležni vseh akademičnih pravic in svoboščin. V debato o tem predlogu so posegli poslanci Hribar, baron Schwegel, Povše, grof Barbo, dr. Sbhaffer, Kalan in deželni predsednik baron Hein. Posebno ostro sta se spoprijela poslanca Kalan in baron Schwegel. Hribarjev predlog je bil vzprejet z veliko večino; glasovali so zanj vsi slovenski poslanci. Posl. dr. Majaron in tovariši so podali samostojni predlog, naj vlada čim prej ustanovi slovensko vseučilišče v Ljubljani. Ostale točke dnevnega reda so se rešile, ne da bi se bila unela kaka posebna debata.

— (**Imenovanje.**) Konceptni praktikant finančnega ravnateljstva dr. Rudolf Sajovic je imenovan finančnim koncipistom v X. čin. razredu.

— (**Repertoir slovenskega gledališča**) Danes se bo izborna predstavljala Wilbrandova žalo-igra „Arija in Mesalina“. V nedeljo se uprizori burka „Lumpacij Vagabund“, v kateri nastopi kot gost g. Podgrajski. Začetek nedeljske predstave je določen na 7. uro, vstopnina pa je znižana.

— (**„Vodnikov ples“ ljubljanske čitalnice**) se je vršil letos že 1. svečana. Kakor vsako leto, zbrala se je na tem plesu tudi zadnjič elíta ljubljanske inteligencije, žal, da ne polnoštevilno. Gledé številnosti gostov je torej letošnji „Vodnikov ples“ nekoliko zaostal za lanskim, a odlikoval se je z izredno velikim vencem brezizjemno krasnih gospej in gospic, ki so spremenile s svojo veselostjo, ljubeznivostjo in s svojimi veleelegantnimi, dragocenimi toaletami prelepo čitalnično dvorano v čarobnosrečno zabavišče. Ples, ki je bil jako animiran in katerega se je udeležilo tudi nekaj višjih častnikov ter mnogo poročnikov in nadporočnikov, je trajal skoraj vzdržema do 4. ure zjutraj.

— (**Izboljšana električna luč**) Izumitelj plinove žarne luči, dr. Karol Auer, pridobil je nedavno patent za električno žarno luč. Tudi v tem slučaju se gre za žarno telo, ki se ima porabiti pri električni razsvetljavi in ki izmanjšuje porabo elektricitete, ob jednem pa daje električnim svetiljkam večjo svetljivost. Poskusi z novo izumljenim žarnim telesom se še nadaljujejo.

— (**Stanje močvirskega zaklada.**) Zaklad za izsušenje ljubljanskega barja ima po najnovejšem izkazu 102 448 gld. 74½ kr. premoženja.

— (**Poneverjenja v okrajni bolniški blagajni.**) Včeraj zasledili so v okrajni bolniški blagajni, da je blagajniški uradnik Ivan Metnitz poneveril okoli 385 gld. Ivan Metnitz se je del v zapor in se vrši sedaj revizija blagajniških knjig, katera bode pokazala, če je Metnitz še kaj več poneveril.

— (**Meteorologično mesečno poročilo.**) Minoli mesec prosinc je bil izvanredno suh in topel. — Opazovanja na toplomeru dadó povprek v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj —1·4°, ob dveh popoludne 2·3°, ob devetih zvečer 0·3°, tedaj znaša sredaja zračna temperatura tega meseca 0·4°, za 2·7° nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dadó kot srednji zračni tlak tega meseca 744·8 *mm*, za 8·8 *mm* nad normalom. — Deževnih dnij bilo je 5, padlo je vsega skupaj 45·8 *mm* dežja, snega pa ni bilo nič. — Prvega prosinca je ob zahodnem vetru ves dan deževalo in sicer je padlo 24·3 *mm* dežja (največ), ob jednem je kazal tlakomer o poludne 732·6 *mm* (najnižje); tudi 2. je bilo megleno in deževno vreme, a zračni tlak je šel hitro na kviško in stal potem ves mesec do zadnjega dne nad normalom. Vsled tega trajnega, večinoma zelo visokega tlakomerovega stanja imeli smo, izvzemši 9. in 11., kjer je megla nekoliko rosila, zmirom suho in mehko vreme, solnčnih dnij je bilo sicer malo, zato pa mraz ni mogel prevladati. Dné 11. je kazal toplomer 9·1° (največ), 14. pa je dosegel tlakomer 753·5 *mm* (najviše). Od 15. naprej tja do zadnjega prosinca je pa zjutranja temperatura bila pod ničlo, jelo je precej zmrzovati in ljudje dobili so dovolj ledu za svoje ledenice, tudi je pobelila skoro vsako jutro močna slana, gosta megla je zakrivala solnce sprva ves dan, pozneje samo dopoludne, sem pa kje tudi zvečer; pa ta megla ni bila samo v Ljubljani; v Trstu, na Dunaju, v Monakovem je je bilo še več; v Trstu so tavali ljudje ob poludne v gosti temi po ulicah in niso videli za jeden korak naprej. Dné 27. se je skrčila temperatura do —8·4° (najnižja), kar pa za ta mesec ni toliko. Po noči na 31. začel je pihati jug, ki se je drugi dan umaknil precej močnemu zahodu, temperatura je poskočila, postalo je spet gorko; drugod je bil veter veliko močnejši ter provzročil mnogo škode in nesreč. Z mesecem prosincem smemo tedaj letos biti zelo zadovoljni, ker nam je zimo za mnogo olajšal.

— (**Izgubljene reči.**) Tekom meseca januvarja bile so pri mestnem magistratu ljubljanskem zglašene naslednje izgubljene reči: sedem denarnic s skupnim zneskom 53 gld. 42 kr., usnjata listnica z 200 gld., zlat prstan, zlata ura za dame s poslačeno verižico, šestceven revolver.

— (**Najdene reči**) Pri mestnem magistratu ljubljanskem bile so tekom meseca januvarja zglašene oziroma oddane naslednje najdene reči: Denarnica z zneskom 3 gld. 60 kr., srebrna zapestnica in sprehodna palica.

— (**Zima.**) Po tolikih spomladansko krasnih dneh, ki so bili meščanskim izletnikom izredno dobrodošli, ki so nam naklonili od raznih strani cvetlične darove, ki pa so s strahom napolnjevali srce kmetovalcev, nastopila je včeraj vendar-le zima svoje zakonito gospodstvo. Padlo je precej snega in tudi mraz pritiska. V interesu dobre letine, zdravja in — navdušenih drsalcev je želeti, da se „pomlad“ zopet ne prenagli s svojim cvetjem in solncem!

— (**Zdravstveno stanje v Ljubljani**) Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 23. do 29. januvarja kaže, da je bilo novorojencev 20 (= 29·70 ‰) umrlih 18 (= 26·73 ‰), mej njimi jih je umrlo za jetiko 5, za vnetjem sopilnih organov 1, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 16. Mej njimi je bilo tujcev 5 (= 27·7 %), iz zavodov 10 (= 55·5 %). Za infekcijoznimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škarlatico 1, za rubeolo 1, za varicello 1 oseba.

— (**Ravnopravnost pri pošti.**) Mej kranjskimi občinami je tudi Hrušica, katera molčé trpi, da se na ondotni pošti rabi samonemški pečat „Unter-Hrušica“. Da teh ljudij le sram ni, da se z vso odločnostjo ne ustavijo takim pečatom, takemu preziranju in zasramovanju našega jezika!

— (**Iz Spodnje Šiške**) se nam piše: O Vodnikovi besedi s plesom, katero je priredila šišenska čitalnica 2. svečana velja, da se je spored vsestransko pohvalno izvršil. Slavnostni govor in izvirna J. Aleševca igra „Prepir o krstnih imenih ali štirji zajci“ sta bili najzanimivejši točki. Nadarjeni vseučiliščnik g. Jančigaj je s svojim govorom žel živahno priznanje. V vznešeni slovenščini in mladeniški unemi opisal je zgodbo Vodnika od rojstva do smrti. Razkril njega duševne vrline, dela in trpljenja za svoj narod, in navdušeno je pozivljal rojake Šiškarje, naj slede Vodnikovim uzorom, naj časte njega spomin s tem dejansko, da ljubijo svoj narod, da delajo za njega srečo in boljšo bodočnost, da žrtvujejo v to ime, kolikor mogoče. Vesela igra dosegla je svoj namen popolnoma. J. Aleševec je še humorist. „Prepir o krstnih imenih ali štirje zajci“ bo slovenskim odrom dobro došlo. Saj je zdaj moderno prepirati se! — Igra se je vestno priučila. Vsi so svoje uloge dobro znali in izvedli. „Nadležnik“ in „Pepe“ zbujala sta smeh. Prepir mej ženskami je bil izboren in oče „Zajic“ je dostojno varoval pravice svoje. Mej mnogimi gosti bil je tudi autor „Jaka“.

— (**Prostovoljno gasilno društvo Viž-Glince**) priredi predpustno veselico v nedeljo dné 6. svečana 1898. l. v salonu g. J. Trauna na Glincah. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopnina za osebo 15 kr., otroci prosti. Preplačila se hvaležno vzprejemajo. Čisti dohodek je namenjen v poplačilo gasilnega orodja.

— (**Narodna čitalnica v Škofji Loki**) priredi v nedeljo, dne 6. februvarja t. l. veselico v svojih prostorih. Vzpored: 1. Tamburanje. 2. Nemški ne znajo. Burka v jednem dejanji. 3. Ples. Začetek je točno ob polu 8 uri zvečer. Vstopnina za ude 20 kr., za neude 40 kr. Pri plesu svira godbeni sekstet gosp. Stütza.

— (**Obrtniški pomočniki v Kranju**) priredé v nedeljo, dné 6. svečana 1898. l. v prostorih slovenskega bralnega društva v Kranju plesni venček. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za gospode 1 krono, dame proste. Čisti prebitek namenjen je v korist revnim obrtnikom.

— (**Telovadno društvo „Sokol“ v Idriji**) priredi v nedeljo dné 6. svečana 1898 v pivarni pri „črnem orlu“ veselico. Vzpored: 1. „***“: „Sokolska koračnica“, polka. 2. A. Foerster: „Sokolska“, moški zbor. 3. V. Parma: „Mladi vojaki“, koračnica, godba. 4 Telovadba. a) proste vaje, b) vaje s palicami, c) vaje na bradlji. 5. V. Parma: „Pozdrav Gorenjskej“, valček, godba 6. J. Kocjančič: „Oblačku“, moški zbor z bariton- in tenor-solo s spremljevanjem godbe. 7. Donizetti: Finale iz opere „Lucia di Lammermor“, godba. 8. F. S. Vilhar: „Slovenec i Hrvat“, moški zbor. 9. Ples. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za ude prostovoljna, za neude 40 kr. Ker je čisti dohodek namenjen za napravo telovadnega orodja, se preplačila hvaležno sprejemajo.

— (**Okrajna hranilnica in posojilnica v Idriji**) imela je v mesecu prosecu 1898 prometa: 116.788 kron 4 vin., hranilnih vlog vložilo je 178 strank 30 335 kron 66 vin., vzdignilo pa 160 strank 19.159 kron 86 vin., torej več vložilo 11.175 kron 80 vin. Izplačala je 16 zadružnikom 7870 kron posojila. — Stanje hranilnih vlog koncem prosenca 1898 znaša 717.795 kron 27 vin., katere se bodo tudi za naprej obrestovale s 4% brez odbitka rentnega davka.

— (**Mestna hranilnica v Radovljici.**) V mesecu januvarju 1898. l. je 120 strank vložilo 23501 gld. 15½ kr., 75 strank vzdignilo 7267 gld. 91 kr., 25 strankam se je izplačalo posojil 12610 gld., stanje vlog 375 392 gld. 69 kr., denarni promet 74841 gld. 2½ kr.

— (**Premije za pobite zveri**) Tekom leta 1897 izplačalo se je na Kranjskem premij za pobite zveri in sicer: za 1 medveda 30 gld., za 13 vider 26 gld. in za 4 stekle pse 20 gld., — skupaj torej 76 goldinarjev.

— (**Poparjeni otroci.**) 27. januvarja se je petletni sin Antona Zebeta v Baču pri Postojini tako poparil z vrelo vodo, da je dva dni na to umrl. — Istega dne je pustil Anton Sorta v Mavčah pri Postojini svoji 4—5½ leta stari hčerki sami v kuhinji poleg kotla, v katerem je vrela voda. 4letna hčerka Marija se je zvrnila v kotel ter še isti dan umrla.

— (**Iz deželnega zbora štajerskega.**) Pri seji dné 1. februvarja t. l. stavili so dr. Ivan Dečko in drugovi sledeči predlog za spremembo volilnega reda: „Deželnemu odboru se naroča, da vzame v pretres prenaredbo sedajnega volilnega reda ter da predloži potrebne postavne načrte deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju. Tej spremembi se naj vzamejo za podlago sledeča načela: Volilno pravico imajo samo osebe moškega spola, katerim pristoji volilna pravica v kateri občini v deželi. Vsak volilec izvršuje svojo volilno pravico osebno samo jedenkrat in to v tisti občini, v kateri ima redno bivališče ob času volitve. Vsaka občina, katera broji po zadnjem ljudskem štetju vsaj 250 prebivalcev, je tudi volišče. Voli se po listkih. V mestno skupino prestavijo se vsi trgi, kateri volijo sedaj v kmetski skupini ter se uvrstijo v tisti volilni okraj, h kateremu spadajo vsled zemljepisne lege. Volilni okraji za kmetske skupine se naj na novo sestavijo in se sodiščni okraji naj tako zložijo, da bode prišel jeden poslanec na kolikor mogoče jednako število prebivalcev ter da bode vsak volilni okraj imel toliko prebivalcev, kakor jih ima sedanji najmanjši kmetski volilni okraj. Število kmetskih poslancev se naj pomnoži za toliko, kolikor jih bode treba vsled te razdelitve. Pri novi sestavi volilnih okrajev mora se ozir jemati, da bode kolikor sploh mogoče vsak volilni okraj sestavljen iz prebivalcev jedne narodnosti. V obče voli vsak volilni okraj samo jednega poslanca. Izjemoma pa v slučaju, če bi pri razdelitvi sodiščnih okrajev na volilne okraje nastale težkoče, smejo se napraviti tudi večji volilni okraji, kateri volijo k večjemu dva poslanca.“

— (**Slovanski akademiki in anarhija.**) Z Dunaja se nam piše: Danes je šla deputacija slovanskih akademikov k rektorju Toldtu ter ga prosila zaščite pred napadi na vseučilišču. Toldt

jim je odgovoril, da ne more storiti ničesar za nje, češ, na vseučilišču vlada sedaj anarhija, in mej anarhijo ima vedno močnejši prav. Akademiki so dejali na to, da se bodo morali torej braniti sami z revolverji; Toldt pa jim je odgovoril: Najboljše je, če ostanete lepo doma, da ne razburjate s svojo prisotnostjo še bolj upravičenih strastij Nemcav. Akademiki so šli na to k naučnemu ministerstvu z isto prošnjo, kjer jih je dvorni svetnik Binert jako ljubeznivo sprejel ter jih zagotavljal, da se jim ne zgodi ničesar.

— (**Biskup Strossmayer**) praznuje danes 83 leto svoje starosti; 16. t. m. pa doživi 60letnico svojega duhovenstva. Tudi Slovenci iskreno čestitamo pri tej priliki velikemu Slovanu in slavnemu mecenu, ki je vselej zastopal idejo slovanske vzajemnosti ter se živo zanimal za prospeh našega naroda.

---

* (**Špekulativni židovski pisači.**) Židje pač dobro vedó, na kak način si je pridobiti denar in kaj ljudstvu ugaja. Kakor znano, so spisali dramo, katere vsebina je Dreyfusova afera, sedaj je pa izšel tudi roman, na katerega prvi strani je čitati: Najgrozovitejši umor XIX. stoletja. Izgnan. Večna ločitev. Živ pokopan. Ves civilizovani svet se zgraža nad strašnim zlodejstvom. Žene in dekleta jokajo" itd. Roman prinaša tudi več Dreyfusovih ter Eszterhazyjevih slik.

* (**Nova „Trilby“.**) Agentova hči Riza Farkaš v Budimpešti se je seznanila z nekim medicincem. Ž njim je šla v gledališče, kjer je videla znano senzacijsko igro „Triby“. Odtlej je postalo dekle druga „Trilby“. Vedno hodi bosa, poje Trilbino pesem: „Au clair de la lune“, i. t. d. Sodi se, da jo je neznani medicinec hipnotiziral ter ji sugestiral, da je „Trilby“. Sedaj iščejo medicinca, da bi rešil dekle čudne blazne domišljije.

* (**Strašna smrt.**) V Gross-Schönau-u je zgorel nedavno kočar Franc Tüchler. Napil se je, da je onemogel; ko so ga peljali domov, se je razbila steklenica špirita, katerega je imel v suknji, po njegovi obleki. Položili so ga k peči, od koder je iskra odskočila vanj ter vžgala s špiritom namočeno suknjo. Pijanec je tekel k vodovodu, a bilo je prepozno. Koža je kar visela od telesa, katero je bilo po nekod strašno obžgano. Drugi dan je umrl.

Književnost.

— „**Mladost**“. Smotra za modernu književnost i umjetnost. Zvezek 2. ima to-le vsebino: Arnold Böcklin: Domovina blaženih. (Slika.) — Smrt i more. (Povest.) Spisal Branimir Livadić. — Grijesi otaca. (Pesem.) Zložil Alberto Weber. — Suparnica. (Novela) Spisal Marcel Prévost. — Velikonočni soneti. Zložil Aleksij Nikolajev. — Marianine zaruke. (Novela.) Spisal Tomo Kóbor. — Ženski pokret (Članek.) Spisal Guido Jeny. — Alphonse Daudet. (Študija) Spisal Dinko Politeo. — Dvije tri riječi o novijoj magjarskoj književnosti. (Študija) Spisal Mavro Špicer. — O telepatiji. (Članek.) Spisal dr. Gustav Gaj. — Listak: Hrvatsko glumište. — Bečka glumišta. — Biščka opera. — Božična izložba v „Künstlerhaus-u“ — Nove knjige. — „Mladost“ ima za sotrudnike najodličnejše jugoslovanske pesnike, pisatelje in kritike moderne smeri ter objavlja dotične prinose v hrvatskem, ali slovenskem ali srbskem jeziku Zunanjost „Mladosti“ je kar najelegantnejša, papir najfinejši. Za četrt leta stane „Mladost“ 2 gl., za dijake 1 gl. 25 kr. Naroča se: Dunaj, IX. Türkenstrasse 23. II. II. 19.

— „**Učiteljski Tovariš.**“ Štev. 4 ima to-le vsebino: Morituri vos salutant! — E. Gangl: O naši stanovski organizaciji — E. Gangl: XXIX. občni zbor „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“. J. Dimnik: III. občni zbor „Društva za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“ — Književnost in umetnost. — Naši dopisi. — Vestnik. — Listnica uredništva. — Listek upravnikov.

— „**Vienac**“ br. 5. prinaša to vsebino: Vjerne sluge. Spjevao Osman beg Štafić. — Poslije vjenčanja. Gluma u jednom činu. Napisali Stjepko Španić i Alberto Weber. — Protiv struje. Roman. Slovački napisala Elena Soltészova. — Sylvanus. Talijanski napisao D. Ciampoli. — Listak: K slikama. Književnost. — Slike: Kod kupanja. Slika H. Siemiradzkoga. Ruža. V. Carcosa. — „Vienac“ izhaja vsako s boto na dveh polah. Cena mu je na vse leto s pošto 7 gld. sicer 6 gld.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 4. februvarja. Določeno je, da se skliče 8. marca zopet državni zbor. V obeh zbornicah se izvoli najprej kvotna deputacija.

Gradec 4. februvarja. V današnji seji je dr. Rosna slovenski interpeliral zaradi imen katasterskih občin zemljiške knjige. Nemci so kakor besni razsajali, tako, da se je morala končno galerija izprazniti. Slovenci so odločno branili svojo pravico. Robić je v imenu koleg izjavil, da od te pravice nikdar ne odnehajo. Nemški dijaki so odšli iz zbornice pojoč „Wacht am Rhein“, slovenski akademiki pa so navdušeni klicali: Živio! Žičkar je interpeliral radi izgredov zoper slovenske dijake.

Gradec 4. februvarja. Terorizem nemških buršev postaja čedalje hujši in je neznosen. Predavanj že tri dni ni nobenih. Včeraj so burši pridrvili v dvorano prof. Streklja in siloma zahtevali, naj ustavi predavanje ter prepevali „Wacht am Rhein“. Štrekelj jih je vprašal za imena, a samo jeden je svoje ime povedal, drugi ne. Danes so burši slovenske akademike dejansko napadli in jim zabranili vstop na univerzo in na kliniko. Furor teutonicus slavi divje orgije in če se v obrambo akad. in osebnih pravic slovenskih visokošolcev takoj ne storé potrebni koraki, so veliki izgredi neizogibni. Nemci silijo na to. Smatrajoč slovanske akademike za tujce in nepoklicane goste, jih hočejo iztirati z vseučilišča. Kdor se sam ne prepriča, nima pojma, kako daleč je že dospela burševska ošabnost in to največ vsled potuhe, katero jim dajejo nemški profesorji. Položaj je neznosen.

Dunaj 4. februvarja. Na vseh visokih šolah se štrajk nadaljuje, dogodili pa so se novi izgredi na višji poljedelski šoli in na medicinski kliniki, kjer so predavanja tudi sistirana. Na kliniki profesorja Alberta je prišlo mej židovskimi in nemškonacijonalnimi akademiki do hudega kravala. Židje so proti štrajku, zato so prišli polnoštevilno k predavanju. Ko jim je Albertov asistent sporočil, da je tudi na tej kliniki predavanje začasno pretrgano, klicali so židje mej zasramovanjem nacijonalskih buršev: Mi ne maramo štrajkati; mi se hočemo učiti. Albertu smo plačali kolegnino, torej mora predavati ali pa naj vrne denar! Tudi ko je prihitel dekan, so zahtevali židje, naj Albert predava ter se končno brez vspeha mej velikim hrupom oddaljili.

Dunaj 4. februvarja. Danes zgodaj zjutraj se je zbralo pred tehniko mnogo slovanskih, zlasti slovenskih akademikov, ki so peli: „Hej Slovani!“ Na ugovor nekaterih buršev so jim Slovani odgovorili, da se sme ondi, kjer se je glasila že tolikokrat „Die Wacht am Rhein“, tudi jedenkrat zapeti „Hej Slovani“. Burši so se odzvali s tem, da so peli „Die Wacht am Rhein“. Potem je šla deputacija Slovanov, na čelu jim slovenski akademik, k rektorju. Izjavili so, da zahtevajo nadaljevanje predavanj, ker se hočejo učiti, da sicer nočejo izzivati, da pa se bodo znali sili krepko ustaviti. Rektor jih je miril ter jih prosil, naj se vedo pasivno, na kar ga je zavrnil češki akademik, da Slovani nimajo ribje krvi. Deputacija je izročila rektorju pisano prošnjo.

Praga 4. februvarja. Dunajski slovanski velikošolci so se obrnili brzojavnim potom do izvrševalnega odbora Mladočehov s prošnjo, naj posredujejo pri vladi, da bodo varni na vseučilišču. Mladočehi so o tem barona Gautscha nemudoma obvestili ter odposlali na Dunaj svojega zastopnika.

Praga 4. februvarja. Tudi danes ni na vseučilišču, tehniki in na klinikah nobenega predavanja.

Praga 4. februvarja. Češkim damam, ki so bile svoječasno poslale bivšemu predsedniku avstrijskega parlamenta, Abrachamowiczu, zahvalno spomenico, se je Abrachamowicz vsaki posebej jako lepo zahvalil, županji Podlipny pa je poslal krasen šopek cvetlic s pismom, v katerem je dejal: Naroda, ki ima toli vrle žene, ne more uničiti nobeno nasilje.

Brno 4. februvarja. Danes je umrl v Olomucu grof Böting, ki je bil sicer rodom Nemec, a si je za češki narod pridobil velikih zaslug, ker je ustanovil lepo češko dekliško šolo.

Slovenci in Slovenke! ne zábite družbe sv. Cirila in Metoda!

Narodno-gospodarske stvari.

— **Za pošiljatev blaga v Indijo, Kino in Japonsko** Ces kr. pomorsko oblastvo v Trstu je trgovski in obrtniški zbornici potom okrožnice poslalo naslednje poročilo: Da bi se v okom prišlo različnemu prekladanju blaga na indijsko-kitajski in japonski progi, in da bi se dosegla primerna razdelitev zavojev na krovu ladij, upeljalo se je praktično sredstvo, vsled katerega bode osobju, ki se peča z izlaganjem blaga iz vagonov in nalaganjem na ladije, mogoče na razne kraje določeno blago odbrati in nalagati na ladije, da se potem na določenem kraju lahko izloži in se prejemalci zaradi zakasnelosti ne bodo pritoževali. V ta namen naj se zavoji opremijo razun z znamko, številko in krajem, kamor je blago namenjeno, tudi z barvastim znamenjem ki je z ozirom na kraj, kamor se blago pošlje, z različno barvo narejeno. Da bo to ravnanje kolikor mogoče priprosto velja ista barva za pristanišče, kjer se ladja ustavi, kakor tudi za vse kraje, od koder se blago v tem pristanišču na ladije naklada in izlaga. Barve so takc-le določene: rumena: v Kurrachee, rudeča: v Bombay, zelena: v Kolombo, Madras in Kalkuto, črna: v Penang in Singapore, bela: v Hongkong plava: v Shangai, Kobe in Yokohamo. S tem se torej pošiljatelji prosijo, da takoj ukrenejo vse potrebno, da se njih pošiljatve na gori omenjeni način zaznamujejo, ker se je ta naredba izdala le v njih korist, in da se omogoči redno oddajanje njih blaga. Ob jednem se še opominja, da se odpošiljatve v pristanišča do Bombaya odpošiljajo s parnikom, ki odpluje 3., in pošiljatve v Masavo, Kurrachee in čez Bombay s parnikom, ki odpluje 20. vsakega meseca.

75.000 kron je glavni dobitek princ Evgenove spominske loterije. Opomnimo, da je žrebanje že dne 11. februvarija.

Važno oznanilo. V nobenem gospodinjstvu naj bi ne nedostajala izkušena sredstva: **Dr. Rose balzam za želodec** in **Praška domača mast**. Dobiva se v vseh tukajšnjih lekarnah.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Janeza Boštjančiča posestva v Tominjah, cenjena 1473 gld., dne 7. februvarja in 7. marca v Ilirski Bistrici.

Antona Čelarca zemljišče na Viču, cenjeno 12.000 gld., in Jerneja Strumblja posestvo na Studencu, cenjeno 2284 gld., oba dne 7. februvarja in 7. marca v Ljubljani.

Alojzije Mlakar posestvo v Dol. Laknici (v drugič) dne 9. februvarja v Mokronogu.

Janeza Lužerja zemljišče v Št. Rupertu, cenjeno 4815 gld. 70 kr., in Jožefe Pleskovič posestva v Šežinkah, cenjena 3890 gld., oba dne 9. februvarja in 9. marca v Mokronogu.

Janeza Sluge zemljišča v Šmarcah, cenjena 2447 gld. 50 kr. in 50 gld.; Frančiške Berlic posestvo v Stranjah, cenjeno 1145 gld; Matevža Jermana posestvo v Preserjih, cenjeno 3365 gld. 50 kr.; Valentina Sajovica posestvo v Selu in Janeza Tomelja posestvo v Pristavi, cenjeno 715 gld., vseh pet dne 10. februvarja in 10. marca v Kamniku.

Jožefe Anžur zemljišče v Rogovilah (v drugič) dne 10. februvarja v Zatičini.

Jakoba Franka zemljišče v Čeljah, cenjeno 2110 gld., dne 11. februvarja v Ilirski Bistrici,

Frana Kovača posestva v Novem mestu, cenjena 10.000 gld., 200 gld. in 150 gld., (v drugič) dne 11. februvarja v Novem mestu.

Avguština Gašparija posestvo na Rakeku, cenjeno 11.700 gld., dne 11. februvarja in 11. marca v Cirknici.

Marije Brodnik zemljišče v Ponikvah, cenjeno 6897 gld., dne 11. februvarja in 15. marca v Vel. Laščah.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m.

Januvarij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm v 24 urah
3.	9. zvečer	726·7	—1·3	brezvetr.	megla	
4.	7. zjutraj	723·5	—4·5	sr. zahod	megla	4·0
„	2. popol.	717·8	—0·2	sr. zavzhod	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 0·7°, za 2·1° nad normalom.

Dunajska borza

dne 4. februvarja 1898.

Skupni državni dolg v notah	102 gld.	50	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 „	45	„
Avstrijska zlata renta	122 „	35	„
Avstrijska kronska renta 4%	102 „	95	„
Ogerska zlata renta 4%	121 „	40	„
Ogerska kronska renta 4%	99 „	45	„
Avstro-ogerske bančne delnice	926 „	—	„
Kreditne delnice	362 „	50	„
London vista	120 „	05	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 „	75	„
20 mark	11 „	75	„
20 frankov	9 „	53	„
Italijanski bankovci	45 „	30	„
C. kr. cekini	5 „	67	„

Dné 3. februvarja 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	162 gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	189 „	25	„
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	130 „	30	„
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	98 „	60	„
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	163 „	40	„
Ljubljanske srečke	22 „	75	„
Rudolfove srečke po 10 gld.	26 „	25	„
Kreditne srečke po 100 gld.	199 „	—	„
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	492 „	—	„
Papirnati rubelj	1 „	27½	„

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je Bogu vsemogočnemu dopadlo, našega nepozabnega soproga, oziroma očeta, gospoda

Janeza Cvenkelj-na

posestnika in mesarja

po kratki in mučni bolezni, previdenega s sv. zakramenti za umirajoče, v 56 letu svoje starosti, danes ob 6. uri zvečer v boljše življenje poklicati.

Pogreb je v četrtek, dné 3. t. m, ob 10. uri dopoludne.

Svete maše za rajncega brale se bodo v tukajšnji farni cerkvi.

Nepozabni rajnki priporočen bodi v blag spomin in molitev.

Ljubno, dné 1. svečana 1898.

Rodbina Cvenkelj.

Zahvala.

Žalujoča rodbina Cvenkelj-nova se tem potom najiskrenejše zahvaljuje vsem udeležencem za toli mnogobrojen sprevod k zadnjemu počitku nam tako drazega rajncega, posebej pa: prečastiti duhovščini, domačemu g. župniku za zadnjo tolažbo, gospodom iz Ovšiš, Dobrave, Leš, Mošenj in Podbrezij za spremstvo in cerkveno opravilo.

Osobito pa se zahvaljuje slav. občinskemu odboru Mošenjskemu, katerega član je bil rajnki — kateri se je korporativno vdeležil pogreba.

Hvala vsem darovalcem prekrasnih vencev, s kratka: vsem vdeležencem skupaj in vsacemu posebej: Bog Vam plačaj!

Ljubno, dné 3. svečana 1898.

(189) Rodbina Cvenkelj.

Proti kašlju in **nahodu**, osobito dece, proti **zasiljenju, boleznim v vratu, želodcu** in **mehurju** priporoča se najbolje (1874—9)

koroški

rimski vrelec.

Varstvena znamka. **najboljša namizna voda.**

Zdravilišče in letovišče, postaja Prevali, pošta Kotlje (Köttellach) Koroško.

Zaloga v Ljubljani pri **M. E. Supan-u**, in **Lasniku**; v **Kranju** pri **F. Dolencu**; v **Radovljici** pri **O. Homanu**; v **Tržiču** pri **Fr. Reithareku.**

(106) **Ljudevit Borovnik** (3)

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje **vsakovrstnih pušek** za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi **predeluje** stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna **popravila** in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastonj.

Srečke za princa Evgena spomenik.

Žrebanje že v petek.

(71—11) **Glavni dobitek:**

75.000 kron vrednosti.

Srečke à 50 kr. priporoča **J. C. Mayer v Ljubljani.**

Usojam si uljudno naznaniti, da se **preselim** s svojo

gostilno „Preširnov hram“

v Trubarjeve ulice št. 2, tik Sv. Jakoba mostu

in isto **otvorim v soboto 5. svečana.**

Prostori bodo električno razsvetljeni.

Skrbel bodem, kakor do sedaj tudi naprej, da postrežem svoje častite goste z **dobrimi, pristnimi vini** in **izvrstnimi jedili.**

Zahvaljujé se za do sedaj mi izkazano zaupanje, prosim, da se mi isto še nadalje ohrani ter se priporočam

S spoštovanjem

(173—2) **J. Ravnikar.**

Zahvala.

Za napravo nove zastave zidarskega in tesarskega društva so darovali:

Gospod Jakob Acceto, zidarski mojster	10 gld.	— kr.
„ Buh Franc, delovodja v kamnoseku g. stavbenika Supančiča	5 „	— „
„ Čerin Janez, gostilničar v Bizoviku	2 „	— „
Renčanski zidarji	7 „	— „
Slavčeva zabava	2 „	15 „
Gospa Marija Svetlin, posestnica	2 „	— „
„ Avgustina Bajželj	2 „	— „

Srčna jim bodi hvala! (185)

Odbor zidarskega in tesarskega društva

Hiša se proda

v **Brežcih**, v predmestju, na kolodvorski cesti. Hiša je nova, zraven je prostorno dvorišče, vrt in njiva. (187—1)

Natančneje se izvé v hiši sami štev. 111.

Ces. kr. avstrijske ✠ **državne železnice.**

Izvod iz voznega reda

veljaven od dné 1. oktobra 1897. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž** Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak Celovec Franzenfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoludne osobni vlak v Trbiž, Pontabel Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoludne osobni vlak v Trbiž Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Ob 6. uri 15 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 m. popoludne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 m zvečer mešani vlak. — **Prihod v Ljubljano.** j. k. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 52 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 20 m. dopoludne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve Curiha, Bregenca, Inomosta. Zella ob jezeru, Lend Gasteina Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoludne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovca Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in iz Kočevja** Ob 8. uri 19 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 m popoludne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 m. zvečer mešani vlak. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. **v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoludne, ob 6. uri 50 m zvečer. — **Prihod v Ljubljano** d. k. **iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoludne, ob 6. uri 20 m. zvečer. (17—27)

Vizitnice

priporoča

NARODNA TISKARNA

v Ljubljani.

Gospodična

želi vstopiti v kako loterijsko kolekcijo ali kot blagajničarica v prodajalnico. — Ponudbe pod **„Loterija oziroma blagajničarica“** na upravništvo „Slov. Naroda“. (186—1)

V Filipovem dvorcu, Spitalske ulice,

se

3 stanovanja

takoj oddajo. (182—2)

Na prodaj je

tisoč smrek

od 12—22 palcev debelih Gozd leži tik glavne ceste, jedno uro od postaje Ortnek. Lastnik prevzame labko tudi rezo in vožnjo.

Pismene ali ustmene ponudbe vzprejema **France Pirc**, posestnik v **Žigmaricah**, pošta **Sodražica, Dolenjsko.** (179—1)

Išče se

prodajalka

dobro izurjena in kolikor mogoče samostojna v trgovini z različnim blagom, kramarskim, špecerijskim i. dr. Služba se more takoj nastopiti. Plača po dogovoru. Predmet imajo prosilke, ki morejo položiti nekoliko kavcije. (178—2)

Pismene ponudbe s spričevali in podatki o dosedanjem službovanju — ako mogoče s fotografijo — vzprejema **do 12. februvarja t. l.** — ali pove naslov upravništvo „Slov. Naroda“.

Kupčijski les (panji) na prodaj!

V planini Komenda na Jezerskem je 1243 kubičnih metrov kupčijskih panjev, čiste bele smrekovine, na pripravnem kraju, pri potu zravnanib, na prodaj. Kdor jih želi kupiti, naj pošlje svojo ponudbo, skrajno **do 28. februvarja 1898** komendatorju na Reberci, pošta Miklauzhof na Koroškem. (165—3)

Pserhofer-jeva

lekarna „pri zlatem državnem jabolku“

Dunaj, I., Singerstrasse št. 15.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

staroznano, lahko **odvajalno** in od mnogih zdravnikov občinstvu priporočano domače zdravilo.

Te kroglice so iste, ki so že več desetletij občinstvu znane pod imenom **J. Pserhofer-jeve kri čistilne kroglice** in se pristne izdelujejo samo v **lekarni „pri zlatem državnem jabolku“, Dunaj, I, Singerstrasse 15.**

Od teh kroglic stane: **1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zvitek s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.**

Če se poprej vpošlje denarni znesek, potem stane poštnine prosta pošiljatev: 1 zvitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zvitka 2 gld. 30 kr., 3 zvitki 3 gld. 35 kr., 4 zvitki 4 gld. 40 kr., 5 zvitkov 5 gld. 20 kr., 10 zvitkov 9 gld 20 kr. (Manj ko 1 zvitek se ne more pošiljati.) (68—4)

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“ zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi stoječi podpis **J. Pserhofer** in sicer z **rudečimi** črkami.

Balzam zoper ozeblino **J. Pserhofer-jev.** 1 lonček 40 kr., s poštnine prosto pošiljatvijo 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz ozkega trpotca razslizujoč, 1 stekl. 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam zoper golšo, 1 steklenica 40 kr., s poštnine prosto pošiljatvijo 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati, izvrstno krepčilo za želodec in živce. 1 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka želodčna tinktura (preje življenska esenca imenovana). Lahko raztopljujoče zdravilo, draž lnega in krepčujočega učinka na želodec pri oviranem prebavljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanajstorica steklenic 2 gld.

J. Pserhofer-jev balzam zoper rane, 1 steklenica 50 kr.

Tannochinin-pomada J. Pserhofer-jeva, najboljše sredstvo za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane pok. prof. **Steudel-a,** 1 lonček 50 kr., s poštnine prosto pošiljatvijo 75 kr.

Univerzalna čistilna sol **A. W. Bulrich-a,** domače sredstvo proti slabi prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Razen tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih oglašene tu- in inozemske farmacevtiške specijalitete ter se preskrbé vsi predmeti, katerih morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljatve po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se preje vpošlje denar (najboljše s poštno nakaznico), potem je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljatvah proti povzetju.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Nolli.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.